

jest k 1. červenci 1920 již přes 55 let stár a tudíž pojistné povinnosti nepodléhal. Žalovaný nebyl tedy povinen žalobce k pensijnímu pojištění přihlásiti (§ 73 zákona ze dne 25. června 1914, čís. 138 ř. zák.) a následkem toho není povinen žalobci, protože ho nepřihlásil, náhradou škody, to jest zaopatřovacími požitky na něm požadovanými. Jest mylným názor dovolatelův, že, i když v oné době byl již přes 55 let stár, podléhal pensijnímu pojištění podle zákona čís. 89/20, protože nevstoupil teprve po svém 55. roku po prvé do zaměstnání jako šafář, nýbrž již dříve od roku 1891 v zaměstnání tom byl. Mylným jest tento názor dovolatelův proto, že zákon čís. 89/20 v § 2 (1) čís. 1 neměl na mysli jen zaměstnance, kteří do svého 55. roku v žádném pojištění povinném zaměstnání nebyli a potom teprve nově do takového zaměstnání vstoupili, nýbrž mínil i zaměstnance, kteří v zaměstnání, jež se později, teprve zákonem čís. 89/20, pojištěním stalo povinným, již byli a v době účinnosti zákona 55. rok svého věku překročili. Že tento jest smysl ustanovení § 2 (1) čís. 1 zákona čís. 89/20, plyne z toho, že zákonodárce neměl úmyslu tímto ustanovením ustoupiti od zásady již dříve v předcházejících zákonech o pensijním pojištění ze dne 16. prosince 1906 čís. 1 ř. zák. z roku 1907 a ze dne 25. června 1914, čís. 138 ř. zák. (§ 2 odstavec 1 čís. 1) vyslovené, že nemá býti nově pojištěním povinen, kdo dokonal 55 let. Tato zásada, ovšem s věkovou hranicí 60 let, vyslovena jest též v zákoně ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity, a stáří (§ 6 písm. b). Správně tedy uznal odvolací soud, že žalobci požadované zaopatřovací požitky ani jako náhrada škody nepřísluší.

Čís. 7933.

Tříletou promlčecí lhůtu při žalobách o zvrácení posledního pořízení dlužno počítati ode dne jeho prohlášení.

(Rozh. ze dne 31. března 1928, R I 142/28.)

Terezie K-ová zemřela dne 4. prosince 1923, dne 10. prosince 1923 byla prohlášena její poslední vůle a dne 20. prosince 1923 byla pozůstalost projednána. Žalobou, zadanou na soudě dne 13. prosince 1926, domáhala se žalobkyně, dědička ze zákona, na dědicích ze závěti, by byla zvržena poslední vůle. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji, vyčkaje právní moci, znovu projednal a rozhodl. Důvod y: V § 1487 obč. zák. stanovena je ke zvrhnutí posledního pořízení lhůta tří let, v níž musí býti žaloba podána, není tam však určeno, od kdy dlužno tuto lhůtu počítati. Soud první stolice zastává stanovisko, že tuto lhůtu sluší počítati ode dne prohlášení posledního pořízení, tedy v souzeném případě od 10. prosince 1923 (čl. 3 spisů). Uváží-li se, že

Terezie K-ová zemřela dne 4. prosince 1923 a že již dne 20. prosince 1923 došlo k projednání pozůstalosti, jemuž byla žalobkyně přítomna a při němž byla poslední vůle přečtena, takže teprve tehdy se s ní žalobkyně seznámila, není za daného stavu věci důvodu k tomu, by se tato lhůta počítala od dřívější doby než ode dne zmíněného projednání pozůstalosti (20. prosince 1923), zejména, aby se počítala od prohlášení poslední vůle (10. prosince 1923), na němž žalobkyně neměla účastenství a jež tudíž pro tento spor nemá závažného významu. Zastává tudíž odvolací soud odchylně od soudu I. stolice stanovisko, že tříletou lhůtu dle § 1487 obč. zák. nutno v tomto případě počítati ode dne 20. prosince 1923, t. j. ode dne projednání pozůstalosti Terezie K-ové, takže žaloba došla na soud první stolice dne 13. prosince 1926, byla podána včas.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Rekurentům jest dáti v tom za pravdu, že nelze souhlasiti s názorem soudu odvolacího, že tříletou promlčecí lhůtu § 1487 obč. zák. nutno v souzeném případě počítati ode dne 20. prosince 1923, t. j. ode dne projednání pozůstalosti po Terezii K-ové, nikoliv ode dne 10. prosince 1923, kdy poslední vůle byla podle § 62 pat. o nesp. říz. prohlášena. Nejen v nauce (Stubenrauch k § 1487 obč. zák., Ehrenzweig 1925, § 535 IX.), nýbrž i v soudnictví převládá názor, že tříletou promlčecí lhůtu při žalobách o zvrácení závěti jest počítati od jejího prohlášení, poněvadž tímto okamžikem nastává objektivní možnost platnosti poslední vůle odporovati (§ 1487 obč. zák.). Důvody, jež uvádí soud odvolací pro svůj opačný názor, nejsou s to, by opodstatnily odchylku od praxe v soudnictví již ustálené. Pokud tedy žaloba dne 13. prosince 1926 podaná směřuje ke zvrácení poslední vůle a pokud se jí žalobkyně domáhá vydání dědictví podle § 823 obč. zák., jest nárok žalobní považovati za promlčený uplynutím tříleté lhůty dnem 11. prosince 1923 počavši (§ 902 obč. zák.). Dovozejí-li rekurenti, že nelze o zvrhnutí poslední vůle ve smyslu § 1487 obč. zák. vůbec mluvíti, tvrdí-li se — jako prý v tomto případě, — že závěť je nepravou nebo zfalšovanou, bojují sami proti sobě, neboť, kdyby skutečně šlo o závěť nepravou (podvrženou) neb o závěť zfalšovanou, tedy o závěť, která buď vůbec anebo aspoň, pokud byla zfalšována, nebyla by projevem vůle zůstavitelčiny, neplatila by tu promlčecí lhůta tříletá, nýbrž pravidelná lhůta třicetiletá (jud. 67 Gl. U. W. čís. 3124). V souzeném případě nebylo však stranou žalující tvrzeno, že poslední pořízení Terezie K-ové není projevem její vůle. Podle přednesu strany žalující tkví neplatnost tohoto posledního pořízení pouze v tom, že nebylo šetřeno náležitostí § 579 obč. zák. Pokud se tedy žalobkyně snaží poslední vůli Terezie K-ové z tohoto důvodu zvrátiti, sluší věc posuzovati dle § 1487 obč. zák. a první soud nepochybil, když tak učinil.